

Asia: VN/4271/2025

Lausuntopyyntö: Tilinpäätöstietojen digitaalista rekisteröimistä koskevan lainsäädännön valmistelussa huomioonotettavat seikat

Taustamuistioon perustuvat oikeudelliset- ja tarkoituksenmukaisuuskysymykset

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Verohallinto korostaa, että tietosisällön on tarpeen pysyä nykyisen laajuisena.

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Lausunnonantaja on

eri mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Verohallinto toteaa, että tilinpäätöstietojen digitaalista rekisteröimistä koskevan lainsäädännön piiriin tulisi sisällyttää kaikilta osin myös luottolaitokset ja vakuutusyhtiöt. Yritysten rekisteröinti, verotus ja kirjanpidon tulevaisuus nojautuvat vahvasti täysin sähköiseen ja koneluettavaan prosessiin, jolloin osaa oikeushenkilöistä ei tulisi jättää lainsäädännön ulkopuolelle. Todennäköisesti askel kohti sähköistä digitilinpäätöstä on näilläkin oikeushenkilöillä väistämätön, jolloin harppaus digitaalisuuteen toteutetaan yhdellä lakimuutoksella.

Lausunnonantaja on

eri mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Osin eri mieltä, osin samaa mieltä, seuraavin perusteluin:

Tilinpäätöstietojen digitaalista rekisteröimistä koskevan lainsäädännön piiriin tulisi sisällyttää myös säätiöt ja yhdistykset. Yritysten rekisteröinti, verotus ja kirjanpidon tulevaisuus nojautuvat vahvasti täysin sähköiseen ja koneluettavaan prosessiin, jolloin osaa oikeushenkilöistä ei tulisi jättää lainsäädännön ulkopuolelle. Todennäköisesti askel kohti sähköistä digitilinpäätöstä on näilläkin oikeus-henkilöillä väistämätön, jolloin harppaus digitaalisuuteen toteutetaan yhdellä lakimuutoksella.

Erityisesti siltä osin kuin säätiöt ja yhdistykset harjoittavat liiketoimintaa, tällöin velvoitteiden pitäisi olla vastaavia kuin muilla liiketoimintaa harjoittavilla tahoilla.

Tosin todettakoon, että yleisesti säätiöiden ja yhdistysten kyvykkyys sähköiseen asiointiin saattaa poiketa osakeyhtiöiden ja avoimien sekä kommandiittiyhtiöiden kyvykkyyydestä sähköiseen asiointiin, joten myös siltä kannalta katsottuna säätiöiden ja yhdistysten sähköistä ilmoittamista on aiheellista arvioida myöhemmin.

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Lausunnonantaja on

eri mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Osin samaa, osin eri mieltä, perustelut:

Kannatetaan, että tuloslaskelman voisi tehdä ainoastaan kirjanpitolain kululajikohtaista mallia noudattaen. Tämä edistäisi tietojen vakiointia ja hyödynnettävyyttä.

Verohallinto näkee, että niin yhdistyksien, säätiöiden kuin pien- ja mikroyritysten tulisi noudattaa samaa tulos- ja tasekaavaa kuin muidenkin oikeushenkilöiden. Samansisältöiset tuloslaskelma- ja

tasekaavat yhdenmukaistavat asiakkaiden tilinpäätösinformaation tulkintaa ja täten helpottavat niin verovalvontaa, analytiikkaa kuin tilastointia/raportointiakin.

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Kun prosessit autenttisuuden tunnistamisen osalta kehittyvät, voitaisiin selvittää myös autenttisten asiakirjojen toimittamista kaupparekisteriin.

Virkavalmistelussa alustavasti hahmotellut säännösluonnokset

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

Yrityksen Digitalous-hankkeessa kokeiltu ja Suomessa jo pidempään tarjolla ollut iXBRL ei ole teknisesti täysin linjassa ESEF-raportoinnin vaatimusten kanssa, jossa raportti on annettava "XHTML"-muodossa. XHTML on kyllä rakenteinen muoto, mutta rakenne tukee vain sisällön esittämistä selaimessa ihmislukijalle. Esimerkki: XHTML:n mukaisesti esimerkiksi liikevaihto on vain tekstiä kappaletta kuvaavassa elementissä <p> Liikevaihto </p>

Teknisistä muodoista tehokkaimmin automaattista käsittelyä tukee iXBRL, jossa on mukana sisältöä luokittelevaa tietoa.

Yrityksen digitalouden (YD) ekosysteemin näkökulmasta on erittäin kannatettavaa, että tilinpäätösasiakirjat laadittaisiin XHTML-kielisinä ja niihin tehtäisiin XBRL-merkinnät siinä laajuudessa kuin PRH:n päätöksellä on ne määritelty tarpeellisiksi. Tällöin voidaan saavuttaa digitalouden kokonaishyödyt. XBRL-merkinnät tekevät tilinpäätöksestä rakenteellisen, mikä mahdollistaa koneluettavuuden ja tietojen hyödyntämisen tehokkaasti. YD-ekosysteemin näkökulmasta on myös kannatettavaa, että velvoittavuus koskisi mahdollisimman laajaa yritysjoukkoa, jolloin hyödyt voidaan saavuttaa mahdollisimman kattavina.

YD-ekosysteemin näkökulmasta on kannatettavaa, että myös toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus ilmoitetaan sähköisenä XHTML-muodossa ja PRH-päätöksen mukaisin XBRL-merkinnöin varustettuna, jolloin tiedot voidaan käsitellä automatisoidusti ja hyödyntää tehokkaasti.

Yleisesti Verohallinto myös toivoo, että päätös on selkeä ja ennustettava sen takia, että pitäisi olla hyvissä ajoin tiedossa, minkälaista tietoa mahdollisesti rakenteellisessa muodossa on saatavilla. Tässä mielessä joukon tulisi olla mahdollisimman laaja.

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

Kannatettavaa. Verohallinto kiinnittää myös huomiota siihen, että valmistelussa on tarvittaessa huomioitava myös kirjanpitolain uusi 1 luvun 1 b § koskien ulkomaalaisia, joilla on tosiasiallinen johtopaikka Suomessa.

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

Kannatettavaa.

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

Sinänsä kannatettava, edellä lausunnossa kommentit yhdenmukaisesta lähestymistavasta erilaisten toimijoiden osalta.

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

Kannatettavaa.

Aikataululliset ja muut kysymykset tarpeellisista käytännön toimista**Lausunnonantaja on**

eri mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Yleisesti aikataulu on perusteltu, mutta Verohallinto toteaa, että selkeämpää kaikkien osapuolien kannalta voisi olla yksi siirtymäajankohta, eli esimerkiksi 1.1.2027 ja sen jälkeen alkavat tilikaudet.

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Verohallinto ymmärtää, että riippumatta PRH:n tiedonsaantitavasta (eli siitä, onko tiedot toimitettu normaalisti vai pienten yritysten osalta maksuttoman käyttöliittymän kautta), tiedot olisivat joka tapauksessa rakenteellisessa muodossa saatavilla myös esimerkiksi muille viranomaisille. Tämä varmentaisi tietojen hyödynnettävyyden ja on tärkeä lähtökohta, jos käyttöliittymäpalvelua pienet yritykset saisivat soveltaa.

On tärkeää varmistaa, että myös pienten yritysten tarpeisiin on riittävät ratkaisut rakenteisen tilinpäätöksen tuottamiseen. Digitalisaation edistämisen ja siitä saatavien täysimääräisten hyötyjen saavuttamiseksi tulisi tavoitteena olla se, että mahdollisimman moni yritys pystyisi tuottamaan ja välittämään rakenteisen, standardoidun tilinpäätöksen suoraan järjestelmästä. Tällöin minimoitaisiin manuaalisesta tietojen syöttämisestä aiheutuvat virheet, mikä heikentää tietojen laatua ja hyödynnettävyyttä.

Kirjoita vastaus alle.

Yleisenä huomiona Verohallinto kiinnittää huomiota siihen, että teknisen toteutuksen tai muodon tarkasti rajaava lainsäädäntö on hankalaa sekä toteutuksen että ylläpidon kannalta.

Verohallinto kiinnittää myös huomiota rahamäärien ilmoittamistapaan tilinpäätöksillä. Monissa tilinpäätöksissä (ainakin isompien yritysten) määrät ilmoitetaan tällä hetkellä tuhansina euroina. Tilinpäätöksen koneellisen hyödynnettävyyden tai vertailtavuuden näkökulmasta, rahamäärien ilmoittamisen pitäisi olla standardisoitu kaikkialla yhteiskunnassa. Verohallinnon näkökulmasta perusteltua olisi, että rahasummat ilmoitetaan sentteineen kahdella desimaalilla.

Ehdotetulla uudistuksella edistetään koko yrityksen digitalouden (myöhemmin YD) ekosysteemin tavoitteita yhteiskunnan digikyvyyden lisääntymisestä ja tietojen laajasta hyödynnettävyydestä. Verohallinnon näkemyksen mukaan ehdotetut uudistukset edistäisivät niille asetettuja tavoitteita muun muassa parantamalla tilinpäätöksen tiedon laatua ja hyödynnettävyyttä.

Työ- ja elinkeinoministeriön ehdottaman tilinpäätöksen digitalisoinnin laaja kattavuus edistäisi välillisesti myös kirjanpidontietojen vakiointia, jolla voitaisiin mahdollistaa kirjanpidon tietojen laaja hyödynnettävyys muun muassa viranomaisraportoinnissa. YD-ekosysteemin näkökulmasta on myös kannatettavaa, että velvoittavuus koskisi mahdollisimman laajaa yritysjoukkoa, jolloin hyödyt voidaan saavuttaa mahdollisimman kattavina.

Verohallinto korostaa, että on tärkeää, että mahdollinen pienten toimijoiden käyttöliittymältä tallennettu tilinpäätös olisi saatavilla myös digitilinpäätöstä vastaavassa rakenteisessa muodossa tiedonhyödyntäjille.

Verohallinto kiinnittää myös huomiota siihen, että lain mukaan yhteisömuotoisten asiakkaiden on annettava veroilmoitus neljän kuukauden kuluessa siitä, kun tilikauden viimeinen kalenterikuukausi on päättynyt. Verotus päättyy tästä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua. Edellä mainittu aikataulu määrittää Verohallinnon säännönmukaiseen tuloveroalvontaan käytettävissä olevan ajan.

Mikäli ajatellaan, että ideaalitilanteessa tilinpäätöstiedot toimitettaisiin jatkossa vain PRH:lle yhden luukun periaatetta noudattaen, muodostuu tästä Verohallinnon aikataulujen näkökulmasta ongelmia. Viranomaisten tilinpäätöstietotarpeen eriaikaisuuteen tulisi pohtia ratkaisuja erikseen. Verohallinto kuitenkin korostaa, että Verohallinnon kannalta vahvistamattomien tilinpäätösten sisältämälle tiedolle on edelleen tarvetta, koska Verohallinto voi tarvita tilinpäätöstä veroilmoituksen liitteeksi aiemmin kuin asiakkaan on se rekisteröitävä kaupparekisteriin.

Luukkonen Lauri
Verohallinto